

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΘΕΜΑΤΟΣ 2^{ου}

B1. α) Οριακό προϊόν (Marginal Product, MP) ενός συντελεστή είναι η μεταβολή που επέρχεται στο συνολικό προϊόν, όταν μεταβάλλεται ο μεταβλητός συντελεστής κατά μία μονάδα. Εφόσον ο μεταβλητός συντελεστής είναι η εργασία, το οριακό προϊόν μετρά το ρυθμό μεταβολής του συνολικού προϊόντος, εξαιτίας της προσθήκης κάθε φορά στην παραγωγή του τελευταίου εργάτη. Το οριακό προϊόν της εργασίας δεν είναι το προϊόν που παράγει κάθε φορά ο συγκεκριμένος επιπλέον εργάτης, αλλά η μεταβολή που επέρχεται στις συνθήκες παραγωγής και, συνεπώς, στο συνολικό προϊόν, εξαιτίας της παρουσίας του επιπλέον εργάτη. **(Μονάδες 6)**

β) Η καμπύλη του οριακού προϊόντος δεν ξεκινά ποτέ από την αρχή των αξόνων. Αρχικά αυξάνεται, φτάνει σε ένα μέγιστο σημείο και μετά μειώνεται, γίνεται μηδέν και στη συνέχεια παίρνει αρνητικές τιμές. Η συμπεριφορά αυτή εξηγείται από τον νόμο της φθίνουσας ή μη ανάλογης απόδοσης (μον. 5).

Ο νόμος της φθίνουσας ή μη ανάλογης απόδοσης δηλώνει ότι στη βραχυχρόνια περίοδο παραγωγής, δηλαδή στην περίοδο που υπάρχει ένας τουλάχιστον σταθερός παραγωγικός συντελεστής, υπάρχει ένα σημείο μέχρι το οποίο η διαδοχική προσθήκη ίσων μονάδων του μεταβλητού συντελεστή δίνει συνεχώς μεγαλύτερες αυξήσεις στο συνολικό προϊόν. Πέρα από το σημείο αυτό κάθε διαδοχική ίση αύξηση του μεταβλητού συντελεστή θα δίνει όλο και μικρότερες αυξήσεις στο συνολικό προϊόν, δηλαδή, το οριακό προϊόν του μεταβλητού συντελεστή αρχικά αυξάνεται και μετά μειώνεται (μον. 10). **(Μονάδες 15)**

γ) Όταν το οριακό προϊόν γίνεται μηδέν, το συνολικό προϊόν γίνεται μέγιστο (μον.2). Όταν το οριακό προϊόν παίρνει αρνητικές τιμές, το συνολικό προϊόν μειώνεται (μον.2). **(Μονάδες 4)**